

Yurt dışında ödenen avukatlık ücreti ile patent bedelinin gider yazılıp yazılmayacağı ve KDV uygulaması.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	39044742-KDV.6-948
Tarih	01.07.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü)

Sayı : 39044742-KDV.6-948 01/07/2013

**Konu : Yurt dışında ödenen avukatlık ücreti ile
patent bedelinin gider yazılıp yazılmayacağı ve KDV
uygulaması.**

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda, kalp ve damar cerrahisi ile akapunktur alanında eğitim almış bir hekim olduğunuz, eğitim ve uzmanlık alanı dahilinde bir tıbbi kodlama sistemi geliştirdiğinizi ve bununla ilgili yurt dışında uluslararası patent başvurusu yaptığınızı belirterek yurt dışında ödenen avukatlık ücretleri üzerinden tevkifat yapılp yapılmayacağı ile söz konusu avukatlık ücretleri ile patent bedelinin gider olarak kaydedilip kaydedilemeyeceği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 18 inci maddesinin birinci fıkrasında müellif, mütercim, heykeltıraş, hattat, ressam, bestekâr, bilgisayar programcısı ve mucitlerin ve bunların kanuni mirasçılarının şiir, hikaye, roman, makale, bilimsel araştırma ve incelemeleri, bilgisayar yazılımı, röportaj, karikatür, fotoğraf, film, video band, radyo ve televizyon senaryo ve oyunu gibi eserlerini gazete, dergi, bilgisayar ve internet ortamı, radyo, televizyon ve videoda yayınlamak veya kitap, CD, disket, resim, heykel ve nota halindeki eserleri ile ihtira beratlarını satmak veya bunlar üzerindeki mevcut haklarını devir ve temlik etmek veya kiralamak suretiyle elde ettikleri hasılat gelir vergisinden müstesna olduğu belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un "Serbest meslek kazancının tarifi" başlıklı 65 inci maddesinde; "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmü yer almıştır.

Aynı Kanunun "Serbest meslek kazancının tespiti" başlıklı 67 nci maddesinde;

"Serbest meslek kazancı bir hesap dönemi içinde serbest meslek faaliyeti karşılığı olarak tahsil edilen para ve ayınlar ve diğer suretle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerden bu faaliyet dolayısıyla yapılan giderler indirildikten sonra kalan farktır.

..." hükmüne yer verilmiş olup "Mesleki giderler" başlıklı 68 inci maddesinde ise serbest meslek kazancının tespitinde indirilecek giderler bentler halinde sayılmış olup (1) numaralı bendinde mesleki kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için ödenen genel giderlerin serbest meslek kazancının tespitinde hasılatтан gider olarak indirim konusu yapılabileceği hüküm altına alınmıştır.

Diğer taraftan, Türkiye Cumhuriyeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı arasında imzalanan Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasının "Serbest Meslek Faaliyetleri" başlıklı 14 üncü maddesinin 2 nci fıkrasında;

"2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün serbest meslek faaliyetleri veya benzer nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelir, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, eğer bu faaliyetler diğer Devlette icra edilirse ve eğer:

a) Teşebbüs, bu faaliyetleri icra etmek üzere bu diğer Devlette bir işyerine sahip olursa

veya

b) Faaliyetlerin icra edildiği süre veya süreler, herhangi bir kesintisiz 12 aylık dönemde toplam 183 günü aşarsa,

söz konusu gelir, aynı zamanda bu diğer Akit Devlette de vergilendirilebilir.

..." hükümlerine yer verilmiş olup, yine aynı Anlaşmanın "Gayrimaddi Hak Bedelleri"ni düzenleyen 12 nci maddesinin 2 nci fıkrasında;

"2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır."

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, serbest meslek faaliyeti olarak değerlendirilen uluslar arası patent başvurunuz kapsamında İngiltere mukimi şirket tarafından verilen danışmanlık niteliğindeki hizmetler dolayısıyla İngiltere mukimi şirketin elde ettiği gelirleri vergileme hakkı, söz konusu faaliyetler Türkiye'de icra edilmediği sürece yalnız İngiltere'ye ait bulunmaktadır. Bununla birlikte, eğer faaliyetler Türkiye'de bir işyeri vasıtasıyla icra edilirse veya bu faaliyetler Türkiye'de herhangi bir kesintisiz 12 aylık dönemde toplam 183 günü aşan sürelerle icra edilirse, bu durumda Türkiye'nin de vergi alma hakkı doğmaktadır.

Öte yandan, İngiltere mukimi şirkete patent saklama bedeli adı altında yapılan ödemenin gayrimaddi hak bedeli olarak değerlendirilmesi ve Anlaşmanın 12 nci maddesinin 2 nci fıkrası kapsamında %10 oranında vergilendirilmesi gerekmektedir.

Anlaşma hükümlerinin iç mevzuata göre değişiklik getirdiği durumlarda Anlaşma hükümlerinden yararlanmak isteyen İngiltere mukimlerinin İngiltere'de tam mükellef olduklarını ve tüm dünya kazançları üzerinden bu ülkede vergilendirildiklerini İngiltere yetkili makamlarından alınacak bir belge ile kanıtlamaları ve bu belgenin aslı ile noterce veya İngiltere'deki Türk Konsolosluklarınca tasdik edilen Türkçe tercümesinin bir örneğinin vergi sorumlularına ibraz edilmesi gerekmektedir. Vergi sorumluları teslim aldıkları mukimlik belgesini gerektiğinde yetkili makamlara ibraz etmek üzere muhafaza edeceklerdir. Söz konusu mukimlik belgesinin ibraz edilememesi durumunda ise ilgili Anlaşma hükümleri yerine iç mevzuat hükümlerimizin uygulanacağı tabiidir.

Ancak, yurt dışından alınan patentten dolayı elde edilen gelir, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 18 inci maddesi kapsamında, gelir vergisinden istisna olacağından uluslar arası patent bürosuna ödenen tutarın ve buna bağlı olarak da avukatlık ücretinin serbest meslek kazancının tespitinde hasılatтан indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

KDV Kanununun;

- 1/1 inci maddesinde, Türkiye'de ticarî, sınaî, ziraî faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin, ½ nci maddesinde, her türlü mal ve hizmet ithalatının KDV ye tabi olduğu,

-4/1 inci maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu, bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi, şekillerde gerçekleştirilebileceği,

-6/b maddesinde, işlemlerin Türkiye'de yapılmasının, hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade ettiği hüküm altına alınmıştır.

Buna göre, tarafınızca geliştirilen tıbbi kodlama sisteminin yurtdışındaki patent ofislerine tescil ettirilmesi ve bu işlemin gerçekleştirilmesi için ödenen avukatlık ücretleri ve patent saklama bedeli, bu hizmetlerden yalnızca yurtdışında faydalanılması (diğer bir ifade ile söz konusu patent hizmetinin Türkiye'de koruma sağlamaması) halinde, söz konusu hizmetler KDV Kanunun 6 ncı maddesi gereği verginin konusuna girmeyecek ve KDV ye tabi olmayacaktır.

Ancak, yurtdışından alınan söz konusu patent hizmeti Türkiye'de de koruma sağlaması halinde, bu hizmetlerden yurtiçinde yararlanılmış olunacağından hizmet bedeli üzerinden KDV hesaplanarak tarafınızca 2 No.lu KDV Beyannamesi ile beyan edilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026